

W związku ze wzmożonym ryzykiem występowania (ASF) w Polsce, w dniu 14.07.2021r. na terytorium kraju zostały wyznaczone nowe obszary objęte różnymi restrykcjami:

- **Obszar objęty ograniczeniami I (kolorem niebieski) - (dawniej: obszar ochronny - strefa żółta),**
- **Obszar objęty ograniczeniami II (kolor różowy) - (dawniej: obszar objęty ograniczeniami - strefa czerwona),**
- **Obszar objęty ograniczeniami III (kolor czerwony) - (dawniej: obszar zagrożenia - strefa niebieska).**

Mając na uwadze powyższe oraz to, że w województwie dolnośląskim powiaty sąsiadujące z powiatem karkonoskim zostały objęte kolorem niebieskim m.in. powiat lwówecki, złotoryjski, lubański, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jeleniej Górze przypomina o ścisłym przestrzeganiu zasad minimalizujących przenoszenie wirusa ASF !!!!! Jednocześnie informuje, że na stronie GIW jest dostępny nowy film informacyjno-edukacyjny z zakresu ASF

Link do filmu: <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/afrykanski-pomor-swin>

Trwający sezon prac polowych sprzyja przenoszeniu wirusa ASF z lasów czy pól na teren takich gospodarstw. ASF nie jest co prawda groźny dla ludzi, ale zakażenie nim świń utrzymywanych w gospodarstwach to strata dla hodowcy, a w konsekwencji dla całego sektora wieprzowiny.

Główną przyczyną rozprzestrzeniania się wirusa są zarażone dziki. Niestety przyczyną może być też człowiek.

Zawleczeniu choroby do gospodarstwa można skutecznie zapobiegać. Sprzyja temu zwłaszcza stosowanie się posiadaczy świń, niezależnie od wielkości utrzymywanego stada, do wymagań w zakresie bioasekuracji.

Hodowcy świń powinni w tym zakresie ściśle przestrzegać przede wszystkim następujących zasad:

- utrzymywać świnie w sposób ograniczający ich kontakt ze zwierzętami dzikimi oraz w oddzielnych pomieszczeniach od tych, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,
- odpowiednio zabezpieczyć paszę i ściółkę przeznaczoną dla świń,
- stosować dezynfekcję przed wejściami/wjazdami i wyjściami/wyjazdami do i z gospodarstwa oraz pomieszczeń inwentarskich,
- dbać o czystość i higienę, w tym myć i odkażać ręce oraz oczyszczać i odkażać obuwie, narzędzia i sprzęt,
- zapewnić, aby osoby zajmujące się obsługą świń używały odzieży ochronnej i obuwia ochronnego, przeznaczonych wyłącznie do wykonywania tych czynności,
- uniemożliwić osobom postronnym dostęp do budynków inwentarskich oraz prowadzić ścisłą ewidencję osób wchodzących do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie,
- prowadzić ewidencję (rejestr) środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, wjeżdżających na teren gospodarstwa,
- ściśle przestrzegać zakazu wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa tusz i zwłok dzików oraz pochodzących z nich produktów ubocznych, a także materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF,
- zapewnić, aby osoby, które uczestniczyły w pozyskiwaniu zwierząt łownych, a w szczególności dzików przez co najmniej 42 godziny od zakończenia tych czynności nie zajmowały się obsługą świń.

Zastosowanie się do tych obowiązków, w tym w szczególności zachowanie podstawowych zasad higieny, częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, zmiana odzieży i obuwia, oczyszczanie i dezynfekcja pojazdów powracających z prac polowych, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum liczby osób wchodzących do pomieszczeń inwentarskich, są prostymi, a jednocześnie bardzo efektywnymi, sposobami zmniejszającymi ryzyko wystąpienia choroby w gospodarstwie.

Afrykański pomór świń – zakaźna choroba wirusowa świń i dzików

Afrykański pomór świń jest zakaźną chorobą wirusową świń domowych (*Sus scrofa f. domestica*), dzików (*Sus scrofa*) oraz innych gatunków wolno żyjących świniowatych. Zwalczanie choroby odbywa się wyłącznie metodami administracyjnymi, poprzez wybijanie zwierząt chorych oraz wprowadzanie szeregu ograniczeń na obszarach dotkniętych chorobą.

Główną przyczyną występowania ognisk ASF jest wysoka presja wirusa w środowisku spowodowana występowaniem choroby w populacji dzików. Koncentracja wirusa w obszarach leśnych i na polach jest przy tym największa. W konsekwencji w sezonie intensyfikacji prac polowych czy leśnych oraz zbioru runa leśnego, wzrasta ryzyko przeniesienia wirusa z populacji dzików do świń.

W związku z zagrożeniem ASF należy pamiętać, że w lesie:

- nie wolno pozostawiać żadnych odpadków żywnościowych;
- należy powstrzymać się od wywoływania hałasu, który powoduje płoszenie dzików (w tym używania sprzętów lub pojazdów powodujących hałas);
- nie należy spuszczać psów ze smyczy.

Ścisłe przestrzeganie niniejszych zasad minimalizuje ryzyko ewentualnego rozprzestrzenienia się choroby, w tym ryzyko wprowadzenia ASF do gospodarstw, w których utrzymywane są świnie.

Wirus ASF może przez długi czas utrzymywać się w zwłokach padłych dzików, dlatego powinny być one usuwane ze środowiska. Pojęcie "padłe dziki" oznacza zwłoki dzików (w tym dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) świeże lub w dowolnym stadium rozkładu, w tym również kości dzików.

Jak postępować po znalezieniu padłego dzika?

1. Jeżeli to możliwe, należy **oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika** w celu ułatwienia ich odnalezienia przez właściwe służby.
2. **powstrzymać się od dotykania zwłok dzika** i pozostawić je w miejscu znalezienia. Nie należy zbliżać się do miejsca znalezienia zwłok.
3. Należy **zgłosić fakt znalezienia padłego dzika** do właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej, straży miejskiej, miejscowego koła łowieckiego lub powiadomić o tym fakcie starostę, burmistrza, wójta gminy. W trakcie zgłoszenia należy podać miejsce znalezienia zwłok (np. charakterystyczne punkty orientacyjne lub współrzędne GPS), dane osoby zgłaszającej (w tym numer telefonu kontaktowego), liczbę znalezionych zwłok dzików w danym miejscu, ewentualnie stan zwłok padłych dzików (stan ewentualnego rozkładu, wyłącznie kości).
4. Należy pamiętać, że osoba, która:
 - o miała kontakt z dzikami na obszarach występowania ASF, po powrocie do domu **musi zastosować środki higieny ograniczające ryzyko szerzenia się ASF**, w tym odkazić ręce, starannie wyczyścić i zdezynfekować obuwie, a odzież przeznaczyć do prania;
 - o znalazła padłego dzika (i potencjalnie mogła mieć kontakt z wirusem ASF) **przez 72 godziny po tym fakcie nie powinna wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świnie i nie powinna wykonywać czynności związanych z obsługą świń.**

Renata Pastuch
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Jeleniej Górze